

[δημόσια έργα]**«Καμπανάκι»
από το ΣΑΤΕ**

«Ομόφωνο “ναι” για μεταρρυθμίσεις, πλην, όμως, το σχέδιο νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις έργων του υπουργείου Ανάπτυξης δεν τις εισάγει, αφήνει τεράστια κενά στη νομοθεσία και δημιουργεί σημαντικότερες νέες συνθήκες αδιαφάνειας και φαλκίδευσης του ανταγωνισμού. Επίσης, σοβαρός είναι ο κίνδυνος να μείνουν μετέωρα έργα για μεγάλο χρονικό διάστημα». Τα παραπάνω αποτελούν βασικά συμπεράσματα του συνεδρίου που οργάνωσε για το προαναφερόμενο ν/σχ ο ΣΑΤΕ (Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιρειών). Μεταξύ άλλων ο πρόεδρος της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, Δημήτρης Ράικος, σημείωσε: «Ένας τέτοιος νόμος θα έπρεπε να γίνει με τη συμμετοχή πανεπιστημιακών, των ανθρώπων της αγοράς, δικαστών και μετά από πολύ κόπο και χρόνο, προκειμένου να έχει ένα σωστό αποτέλεσμα. Ομως η πολιτεία απαίτησε από τους τεχνοκράτες, μέσα σε λίγους μήνες, να κάνουν τη δουλειά που έπρεπε να γίνει επί τριάντα χρόνια». [SID:8536855]

Βήμα στο κενό το νομοσχέδιο για τις δημόσιες συμβάσεις

Τον κίνδυνο να μηλοκαριστούν τουλάχιστον για την επόμενη διετία έργα και μελέτες και να χαθούν αναπτυξιακές ευκαιρίες και πόροι από το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020 (νέο ΕΣΠΑ), καθώς δεν έχει γίνει η απαιτούμενη προετοιμασία για την άμεση και σωστή εφαρμογή των νέων «έξυπνων δημοσίων συμβάσεων» στον τομέα των υποδομών, επισημάνθηκε από νομικούς και τεχνικούς σε ειδική εκδήλωση που οργάνωσε ο Σύνδεσμος Ανωτύμων Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ).

Παράλληλα, ασκήθηκε έντονη κριτική στο γεγονός ότι η κυβέρνηση από τη μία εμφανίζεται να προωθεί ενιαίο σύστημα αναθέσεων για ολόκληρο τον δημόσιο τομέα και από την άλλη, με μια απλή υπουργική απόφαση, που υπογράφηκε στις 26 Φεβρουαρίου, δόθηκε το δικαίωμα στο ΤΑΙΠΕΔ να προχωρεί σε συμβάσεις με δικούς του κανόνες, αφήνοντας περιθώρια για σκανδαλώδεις εκποιήσεις δημοσίων περιουσιών, σε υποτιθέμενους διαγωνισμούς με έναν μόνον υποψήφιο, όπως στον Αστέρα Βουλιαγμένης και το πρώην αεροδρόμιο Ελληνικού.

Παρέμβαση Ραϊκού

Αναφερόμενος στο σχέδιο νόμου, περί «διαμόρφωσης ενός ενιαίου κανονιστικού και νομοθετικού πλαι-

σίου σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών», που προωθεί το υπουργείο Ανάπτυξης, κατ' εναρμονισμό της εγχώριας με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και κατ' επιταγή της «τρίοικας των δανειστών», ο Δημήτρης Ραϊκός, πρόεδρος της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ), που οι υπηρεσίες της επιμελήθηκαν της σύνταξης του νομοσχεδίου, είπε στην εκδήλωση ότι: «Ηρθε η Πολιτεία και απαιτήσε από τους τεκνοκράτες, μέσα σε λίγους μήνες, να κάνουν τη δουλειά, που έπρεπε να γίνει επί τριάντα χρόνια».

Ο κ. Ραϊκός, που είναι παράλληλα εφέτης της Διοικητικής Δικαιοσύνης και αναπληρωτής καθηγητής Διοικητικού Δικαίου στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, τόνισε ακόμη ότι: «Ένας τέτοιος νόμος, ακόμη κι αν ήταν τέλειος, στην πράξη θα δημιουργούσε προβλήματα. Ένας τέτοιος νόμος, θα έπρεπε να γίνει με τη συμμετοχή πανεπιστημιακών, των ανθρώπων της αγοράς, δικαστών και μετά από πολύ κόπο και χρόνο, προκειμένου να έχει ένα σωστό αποτέλεσμα».

Το νέο νομοθετικό πλαίσιο προορίζεται να καθιερωθεί άμεσα εντός του 2014 και παράλληλα να καταργηθεί εντός μεταβατικού διαστήματος επιταμηνού η μέχρι τώρα ισχύουσα νομοθεσία για τα έργα

και τις μελέτες. Οι διοργανωτές της εκδήλωσης τόνισαν ότι τάσσονται υπέρ των μεταρρυθμίσεων, υπογραμμίζοντας παράλληλα ότι το σχέδιο νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις έργων δεν τις εισάγει, αφήνει τεράστια κενά στη νομοθεσία, δημιουργεί σημαντικότερες νέες συνθήκες αδιαφάνειας και φαλκιδεύσης του ανταγωνισμού.

Ειδικότερα ο πρόεδρος του ΤΕΕ Χρήστος Σπίρτζης επισήμανε ότι εισάγονται κοινοτικές οδηγίες στην ελληνική νομοθεσία, με τη μέθοδο της τυφλής μετάφρασης και κατ' επιταγή της «τρίοικας», οδηγώντας σε αποδόμηση την ελληνική κοινωνία, τον τεχνικό κόσμο και τα τεχνικά επαγγέλματα. Από τον ΣΑΤΕ ο πρόεδρος Γ. Βλάχος ζήτησε να γίνουν οι κατάλληλες προσαρμογές στη νέα νομοθεσία.

Παράλληλα, ο γενικός γραμματέας Δ. Κωσταντινίδης τόνισε ότι «το προωθούμενο νομοσχέδιο επαναφέρει διατάξεις με τις οποίες η κάθε αναθέτουσα αρχή μπορεί να επιλέγει αυθαίρετα τους εργοδόχους για τα έργα της και οι οποίες διατάξεις, όταν είχαν ισχύσει στο παρελθόν, είχαν δημιουργήσει τρομερή διαφθορά και αδιαφάνεια.

Αντίθετα, σήμερα είναι σε ισχύ διατάξεις με τις οποίες κρίνεται κεντρικά από το ΥΠΥΜΕΔΙ η καταλληλότητα των εργοδόχων, με αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία ισχύ-

ουν με βάση ομπύρω κατάταξης των εργοληπτικών επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ)». Ως μια ευκαιρία χαρακτήρισε το αν για τις δημόσιες συμβάσεις ώστε να αλληλάξει, επιτέλους, το θεσμικό πλαίσιο για τα δημόσια έργα, ο πρόεδρος του Συνδέσμου Μελετητών Ελλάδας (ΣΜΕ) Κώστας Αλεξόπουλος, ο οποίος, όμως, τόνισε ότι αυτό «δεν μπορεί να γίνει υπό τη δαμόκλειο σπάθη του χρόνου», απαιτούνται τρεις νόμοι και περίπου ένας χρόνος για να εφαρμοστούν.

Απλούστευση

Η υπεύθυνη του ΕΑΑΔΗΣΥ Μίνα Καλογρίδου υπογράμμισε στην εκδήλωση ότι με το νέο νομοσχέδιο επιχειρείται «η απλούστευση και ο εξορθολογισμός» των διαδικασιών και της υλοποίησης του προγράμματος κατασκευής έργων». Επισήμανε ότι με το προωθούμενο νομοσχέδιο ρυθμίζονται τα ζητήματα όλων των αναθέσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, ενιαίο σύστημα ηλεκτρονικής δημοσίευσης των διαγωνισμών, περιορίζεται ο αριθμός των δικαιολογητικών που οφείλουν να καταθέτουν οι διαγωνιζόμενοι, άρα και η γραφειοκρατία, αλλά και το όριο των εγγυητικών επιστολών, ενώ συνομμεύεται ο χρόνος κατακύρωσης των διαγωνισμών.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ

Νέες Ευρωπαϊκές Οδηγίες και χρήση ηλεκτρονικών δημοπρατήσεων

Για τη διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στις αναθέσεις δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών

Γράφει
η Τζούλια
Τσαλίκη,
Περιφερειακή
Σύμβουλος

Οι ευρωπαϊκές δημόσιες αρχές δαπανούν περίπου το 18 % του ΑΕΠ -2 τρισ. ευρώ ανά έτος- σε αγορές προμηθειών, έργων και υπηρεσιών. Είναι επομένως κρίσιμο το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις δημόσιες συμβάσεις να διασφαλίζει διαφάνεια και αποτελεσματικότητα.

Ταυτόχρονα σε Ευρωπαϊκό επίπεδο αναγνωρίζεται ο ρόλος των δημοσίων συμβάσεων για τη στήριξη της ανάπτυξης και της εργασίας.

Η αναθεώρηση της νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις είναι μία από τις δώδεκα Δράσεις Προτεραιότητας που τέθηκε από την Πράξη για την Ενιαία Αγορά τον Απρίλιο του 2011.

Μετά από μία έντονη διαδικασία διαβούλευσης οι τρεις Νέες Οδηγίες ψηφίστηκαν από το Ευρωκοινοβούλιο στις 15 Ιανουαρίου 2014. Μάλιστα για πρώτη φορά υπάρχει ξεχωριστή Οδηγία που ορίζει το θεσμικό πλαίσιο των συμβάσεων παραχώρησης στον τομέα των υπηρεσιών. Η Ελλάδα, όπως και όλα τα κράτη-μέλη έχει 24 μήνες στη διάθεσή της για να ενσωματώσει τις Οδηγίες στο Εθνικό Δίκαιο.

Ο βασικός στόχος ήταν να απλοποιηθούν κανόνες και διαδικασίες. Έτσι οι Οδηγίες περιλαμβάνουν:

Τη δυνατότητα αυξημένης προσφυγής σε διαπραγματεύσεις και την αγορά από τις αναθέτουσες αρχές προϊόντων προσαρμοσμένων στις ανάγκες τους.

Την επέκταση και τη γενίκευση της ηλεκτρονικής επικοινωνίας στις δημόσιες συμβάσεις ως μέσο απλοποίησης

Ταυτόχρονα επιδιώκεται ενθάρρυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ τις δημόσιες συμβάσεις: Αυτό επιτυγχάνεται με ελάφρυνση του διοικητικού κό-

στους, και το διαχωρισμό των συμβάσεων σε μικρότερα τμήματα, καθώς και μείωση των απαιτήσεων χρηματοοικονομικής ικανότητας.

Επιπλέον η αναθεώρηση στοχεύει στην ποιοτική αναβάθμιση των δημοσίων συμβάσεων δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά κριτήρια κατά τις διαδικασίες ανάθεσης.

Βασικός πυλώνας της αναθεώρησης Οδηγιών είναι η εφαρμογή των «ηλεκτρονικών δημοσίων συμβάσεων από αρχής μέχρι τέλους» (από την ηλεκτρονική δημοσίευση των προκηρύξεων μέχρι την ηλεκτρονική πληρωμή) στην ΕΕ.

Συγκεκριμένα προβλέπεται ότι:

Ηλεκτρονική ενημέρωση και ηλεκτρονική πρόσβαση γίνονται υποχρεωτικές: 24 μήνες μετά την θέση των Οδηγιών σε ισχύ (περίοδος μετάβασης)

Υποχρεωτική ηλεκτρονική υποβολή για τις Κεντρικές Αναθέτουσες Αρχές: 36 μήνες μετά την θέση σε ισχύ

Υποχρεωτική ηλεκτρονική υποβολή για όλες τις Αναθέτουσες Αρχές:

54 μήνες μετά την θέση σε ισχύ

Για την εφαρμογή των παραπάνω ψηφίζεται στη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας Οδηγία για τη θέσπιση Ηλεκτρονικού Τιμολογίου για τις Δημόσιες Συμβάσεις που θα είναι αποδεκτό από όλες τις χώρες της ΕΕ.

Όλες αυτές οι εξελίξεις κατέληξε η κ. Τσαλίκη επιφέροντας κοσμογονικές αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας δημοσίου και επιχειρήσεων. Είναι φανερό ότι οι ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις δεν αφορούν την υλοποίηση ενός έργου πληροφορικής, στο οποίο απλώς θα αναπαράγονται οι διαδικασίες βάσει εντύπων είναι μια ευκαιρία να αναθεωρηθεί ριζικά ο τρόπος με τον οποίο είναι οργανωμένη η δημόσια διοίκηση.

Στην Ελλάδα έχει ήδη ξεκινήσει τη λειτουργία του το Εθνικό Σύστημα η Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ).

Υπάρχουν όμως πολλά που πρέπει να γίνουν σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για να επιτύχουμε καθαρές και διαφανείς διαδικασίες, χαμηλά επίπεδα διαφθοράς, υψηλό επαγγελματισμό, καλύτερη σχέση ποιότητας-

τιμής για τον αγοραστή και εύκολη πρόσβαση στους δημόσιους διαγωνισμούς για τον προμηθευτή.

Ετσι μόνο θα διασφαλιστεί η βέλτιστη χρήση των χρημάτων των φορολογουμένων αίτημα που σε περίοδο οικονομικής κρίσης και δοκιμασίας, όπως αυτή που ζούμε, γίνεται ακόμη επιτακτικότερο.

*Απόσπασμα της ομιλίας της Τζούλιας Τσαλίκη σε ημερίδα που διοργάνωσε ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιριών -ΣΑΤΕ και πραγματοποιήθηκε στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών την προηγούμενη Πέμπτη 6 Μαρτίου.

Τζούλια Τσαλίκη:

Νέες Ευρωπαϊκές Οδηγίες και ηλεκτρονικές δημοπρατήσεις για διαφάνεια και αποτελεσματικότητα σε αναθέσεις των δημοσίων συμβάσεων

ΜΕ εισήγηση σχετικά με τις νέες Κοινοτικές Οδηγίες για τις Δημόσιες Συμβάσεις και την πρόταση Οδηγίας για την Ηλεκτρονική Τιμολόγηση συμμετείχε η αρχιτέκτων μηχανικός και περιφερειακή σύμβουλος Θεσσαλίας κ. Τζούλια Τσαλίκη σε ημερίδα που διοργάνωσε ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιριών - ΣΑΤΕ και πραγματοποιήθηκε στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών την προηγούμενη Πέμπτη 6 Μαρτίου.

Στην ομιλία της η κ. Τσαλίκη τόνισε ότι οι ευρωπαϊκές δημόσιες αρχές δαπανούν περίπου το 18% του ΑΕΠ - 2 τριλάια ευρώ ανά έτος - σε αγορές προμηθειών, έργων

και υπηρεσιών. Είναι επομένως κρίσιμο το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις δημόσιες συμβάσεις να διασφαλίζει διαφάνεια και αποτελεσματικότητα.

Ταυτόχρονα σε ευρωπαϊκό επίπεδο αναγνωρίζεται ο ρόλος των δημοσίων συμβάσεων για τη στήριξη της ανάπτυξης και της εργασίας.

Μετά από μία έντονη διαδικασία διαβούλευσης οι τρεις Νέες Οδηγίες ψηφίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 15 Ιανουαρίου 2014. Η Ελλάδα, όπως και όλα τα κράτη-μέλη, έχει 24 μήνες στη διάθεσή της για να ενσωματώσει τις Οδηγίες στο Εθνικό Δίκαιο. Ο βασικός στόχος ήταν να απλο-

ποιθούν κανόνες και διαδικασίες, να διευκολυνθεί η πρόσβαση των ΜΜΕ και να ισχύσουν κοινωνικά και περιβαλλοντικά κρι-

τήρια στις διαδικασίες ανάθεσης.

Βασικός πυλώνας της αναθεώρησης Οδηγιών είναι η εφαρμογή των "ηλεκτρονικών δημοσίων συμβάσεων από αρχής μέχρι τέλους" (από την ηλεκτρονική δημοσίευση των προκηρύξεων μέχρι την ηλεκτρονική πληρωμή) στην ΕΕ.

Συγκεκριμένα προβλέπεται ότι μέχρι το 2016 η ενημέρωση για τους διαγωνισμούς θα γίνεται ηλεκτρονικά ενώ μέχρι το 2018 όλες τις Αναθέτουσες Αρχές θα δέχονται ηλεκτρονικά τις προσφορές.

Για την εφαρμογή των παραπάνω ψηφίζεται στη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας Οδηγία

για τη θέσπιση Ηλεκτρονικού Τιμολογίου για τις Δημόσιες Συμβάσεις που θα είναι αποδεκτό από όλες τις χώρες της ΕΕ.

Όλες αυτές οι εξελίξεις κατέληξε η κ. Τσαλίκη επιφέρουν κοσμογονικές αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας δημοσίου και επιχειρήσεων. Είναι φανερό ότι οι ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις δεν αφορούν στην υλοποίηση ενός έργου πληροφορικής, στο οποίο απλώς θα αναπαράγονται οι διαδικασίες βάσει εντύπων, είναι μια ευκαιρία να αναθεωρηθεί ριζικά ο τρόπος με τον οποίο είναι οργανωμένη η δημόσια διοίκηση.

Στην Ελλάδα έχει ήδη ξεκινήσει τη λειτουργία του το Εθνικό Σύ-

στημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ).

Υπάρχουν όμως πολλά που πρέπει να γίνουν σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για να επιτύχουμε καθαρές και διαφανείς διαδικασίες, χαμηλά επίπεδα διαφθοράς, υψηλό επαγγελματισμό, καλύτερη σχέση ποιότητας-τιμής για τον αγοραστή και εύκολη πρόσβαση στους δημόσιους διαγωνισμούς για τον προμηθευτή.

Έτσι μόνο θα διασφαλιστεί η βέλτιστη χρήση των χρημάτων των φορολογουμένων, αίτημα που σε περιόδους οικονομικής κρίσης και δοκιμασίας, όπως αυτή που ζούμε, γίνεται ακόμη επιτακτικότερο.